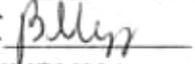


ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні циклової комісії
спеціальності Н1 Агрономія

Протокол № 2 від 10.09.2025

Голова ЦК 

Вікторія МУЗИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи екології»	
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н1 Агрономія
ОПП (рік)	Агрономія (2025 р.)
Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	2
Обсяг навчальної дисципліни	90 годин (3 кредити ECTS)
Форма контролю	Диференційований залік
Мова викладання	Українська
Розробник	Музика Вікторія, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії.
Предмет вивчення	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Основи екології» є дослідження взаємозв'язків між живими організмами, їх групами різних рангів, живою та неживою компонентами екосистем, а також особливості впливу природних і антропогенних чинників на функціонування екосистем та біосфери в цілому.
Мета вивчення	Мета викладання навчальної дисципліни «Основи екології» полягає в оволодінні студентами теоретичними і практичними знаннями з основ загальної екології, яка вивчає взаємозв'язки організмів та угруповань із середовищем їх існування, з яким вони утворюють єдине ціле і в межах якого здійснюється процес трансформації речовини та енергії.

Компетентності, заплановані знання та вміння	<p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в команді.</p> <p>СК4. Здатність науково-обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин, з урахуванням їхніх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати в процесах виробництва, переробки і зберігання інноваційно новітні прийоми, заходи, засоби для отримання високоякісної, екологічно безпечної, ринково привабливої сільськогосподарської продукції.</p> <p>СК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища</p> <p>Здобувач освіти повинен знати: основні теоретичні положення сучасної екології, найважливіші екологічні терміни, поняття, чинники, закони; особливості біосфери, її біогеохімічні цикли; роль всезагальних взаємозв'язків усіх процесів і явищ, причини і наслідки розвитку локальних, регіональних і глобальних екологічних криз, основні форми й особливості антропогенного впливу на довкілля, методи досліджень і оцінки екологічного стану компонентів біосфери.</p> <p>Здобувач освіти повинен уміти: застосовувати базові фундаментальні екологічні знання при формуванні особистого ставлення до об'єктів природи й суспільства, при формуванні світоглядних орієнтирів, виконувати нескладні екологічні узагальнення, робити висновки щодо конкретних екологічних ситуацій, визначати ступінь екологічного ризику, ефективно користуватися екологічними довідниками, нормативними документами та іншою екологічною документацією.</p>
Заплановані результати навчання	<p>РН1. Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій у сфері агрономії.</p> <p>РН6. Виявляти та вирішувати виробничі проблеми з урахуванням зональних умов, а також технологічних, правових, економічних, екологічних та етичних аспектів.</p>
Зміст дисципліни	<p>Змістовий модуль 1 - Теоретичні аспекти основ екології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступ. Екологія – теоретична основа раціонального природокористування. 2. Біосфера і перетворювальна діяльність людини 3. Кругообіг речовин і перетворення енергії в біосфері. 4. Організація і функціонування екологічних систем 5. Продуктивність екосистем, сукцесії. Агроценози та їх ознаки. <p>Змістовий модуль 2 - Практичні аспекти екології.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Глобальні сучасні проблеми охорони природи.

	<p>2. Сучасні проблеми охорони природи в сільськогосподарському виробництві.</p> <p>3. Охорона атмосферного повітря.</p> <p>4. Охорона і раціональне використання водних ресурсів.</p> <p>5. Вода, що п'є Україна.</p> <p>6. Охорона літосфери</p> <p>7. Охорона і раціональне використання надр.</p> <p>8. Охорона рослинного світу.</p> <p>9. Охорона тваринного світу.</p> <p>Змістовий модуль 3 - Організаційно-економічні аспекти раціонального природокористування.</p> <p>1. Організація сільськогосподарського виробництва на радіоактивно забруднених територіях.</p> <p>2. Наслідки Чорнобильської катастрофи.</p> <p>3. Довкілля та здоров'я населення.</p> <p>4. Генетично модифіковані організми: вплив на екологію, сільське господарство та здоров'я людини.</p> <p>5. Наслідки російської агресії щодо екології України.</p> <p>6. Сучасні екологічні проблеми Кіровоградської області та м. Бобринець.</p> <p>7. Основи економіки природокористування.</p> <p>8. Організаційна та стратегічна система раціонального природокористування.</p> <p>9. Диференційований залік.</p>
Міждисциплінарні зв'язки	<p>Ботаніка з основами фізіології рослин та мікробіології, агрохімія, механізація і автоматизація сільськогосподарського виробництва, вступ у спеціальність, ґрунтознавство, декоративне садівництво і квітництво, гербологія</p>
Система оцінювання	<p>Система оцінювання результатів навчання здобувачів освіти включає оцінювання під час поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль охоплює оцінювання наступних результатів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповіді (виступи) на аудиторних заняттях; - результати виконання практичних робіт; - результати виконання та захисту завдань самостійної роботи здобувача; - у разі змішаної (дистанційної) форми навчання – відповіді під час занять у дистанційному режимі (на форумах, у чатах, через Zoom, Google Meet, тощо). <p>Результат поточного контролю навчальної діяльності здобувачів визначається як середнє арифметичне значення за всіма складовими поточного контролю.</p> <p>Підсумковий контроль:</p> <p>Диференційований залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку рівня засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни.</p> <p>Поточний контроль успішності здобувачів здійснюється за чотирирівневою шкалою - «2» незадовільний рівень, «3» задовільний рівень, «4» добрий рівень, «5» відмінний рівень.</p>
Інформаційне забезпечення	<p>Основна література: 1. Джигирей В.С. Екологія та охорона навколишнього природного середовища- К. «Знання»: 2004.</p>

2. Малимон С.С. , В. Люльчик, О. Орихівська. Основи екології : навчальний посібник / С. – Київ : Науково-методичний центр ВФПО, 2023. – 232 с.
 3. Малимон С.С. Основи екології – Вінниця: Нова книга, 2009
 4. Негруца Н.А. Економіка природокористування- к.: аграрна освіта, 2001
 5. Червона книга України. - Харків. Торсінг, 2002
- Додаткова література
1. Білявський Г.О. Городній П.С. Основи екологічних знань – К.: Либідь, 1997
 2. Бойчук Ю.Д. Екологія і охорона навколишнього середовища- Суми: ВТД «Університетська книга», 2007
 3. Городній М.К. Агроекологія – К.: Вища школа, 1993
 4. Запольський А.К. , Салюк А.І. Основи екології – К.: Вища школа, 2005
 5. Капінос П.І. Охорона природи.- К.: Вища школа, 1989
 6. Куценко О.М. Агроекологія. – К.: Київ «Урожай» , 1995
- Документи
1. Екологічне законодавство України: 3б. Нормат. Актів / Відп. ред. І. О. Засць. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 416 с.
 2. Конституція України.
 3. Закон України «Про охорону навколишнього середовища».
- Інформаційні ресурси
1. Веб-каталог з довкілля. – Режим доступу : <http://www.webdirectory.com>
 2. Державний комітет статистики України / [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
 3. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>
 4. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
 5. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>